

PROGRAM KULTURE U VELJAČI 2021.

3. veljače 2021. – Zima nam je u punom jeku, a osim snijega i zimskih radosti donijela nam je i niske temperature. Vjerujemo da, osim tople odjeće i obuće koja nas štiti od hladnoće, ne izlazite van bez kape, šala i rukavica.

Danas vam predlažemo da na jedan dan i vi sami postanete modni dizajneri i kreirate svoje zimske modne dodatke. Pustite vašoj mašti na volju,a možete koristiti bilo koju likovnu tehniku (drvene bojice, flomastere, likolaž, vodene boje, tempere, pastele...)

8. veljače 2021. - Za današnje druženje u sklopu projekta "*2 muzeja iz susjedstva*" donosimo vam priču iz ciklusa pripovijedaonica "Priče s raznih strana" Etnografskog muzeja. Kako nam je veljača obojana u ljubav i crveno pripremili smo vam priču „*Mala vila*“ koju će vam ispričati naša draga Željka Jelavić iz Etnografskog muzeja. Priča potječe iz Bosne i Hercegovine, a govori o tome što se dogodi kada u ljubavi ne držimo dano obećanje. Vrlo je poučna, poslušajte ju vrlo pažljivo i uživajte.

Klik na poveznicu:

http://www.emz.hr/Edukacija/Muzej%20s%20kau%c4%8da/Video%20Mala%20vila_18019

10. veljače 2021. – U nedjelju 14. veljače obilježava se **Valentinovo** ili **Dan sv. Valentina**. Taj dan se obilježava i kao **Dan zaljubljenih**.

Valentinovo je dan posvećen izražavanju ljubavi, bilo voljenoj osobi ili dragom prijatelju, djetetu ili majci. Uz obilježavanje tog dana vezano je mnogo legendi ali povijest kaže kako obilježavanje današnjeg Valentinova potječe iz vremena staroga Rima. Car je zabranio ženidbu i zaruke vojnicima kako bi spriječio njihovu želju za ostankom kod kuće umjesto odlaska u rat. U to doba živio je i svećenik Valentin. Svećenstvo je moralo poštovati odluku no Valentin je ipak ostao dosljedan i potajno vjenčavao vojnike koji su se htjeli ženiti. Careva ruka ga je naravno sustigla, strpavši ga u tamnicu. Na dan 14. veljače Valentinu su po carevoj kazni odrubili glavu. Nedugo nakon smrti, narod je Valentina proglašio svecem pa tako danas i mi u modernom vremenu slavimo Valentinovo - Dan zaljubljenih.

U Hrvatskoj se obilježavanje Valentinova kao dana zaljubljenih uglavnom vezuje uz utjecaje iz američke popularne kulture, ali je u Međimurju i ranije postojao narodni običaj da se za djecu dan sv. Valentina ostavlja djeci peciva u obliku ptica u dvorištu, uz objašnjenje da je to dan kada ptice imaju svadbu, da se "ftiček ženiju".

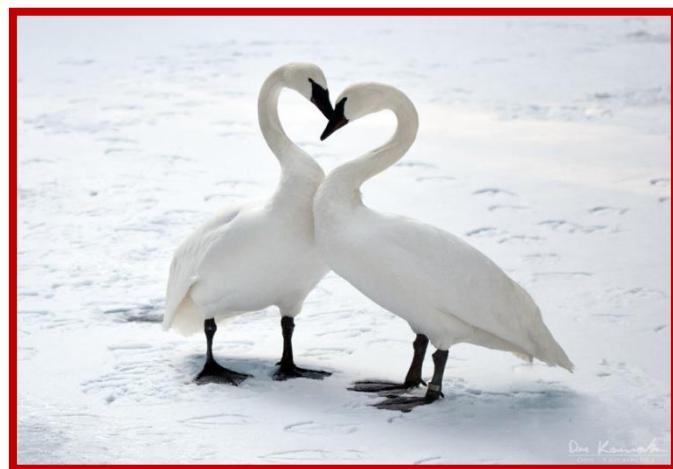
Najstariju čestitku za Valentinovo napisao je francuski vojvoda Karlo Orleanski. Namjenio ju je svojoj suprudi dok je bio u zatočeništvu u Engleskoj. Simbol je Valentinova i Kupid, starorimski bog ljubavi. Često se prikazuje kako drži luk i strijelu jer se vjeruje da se onaj koga on pogodi svojom čarobnom strelicom odmah zaljubi. Svake se godine za Valentinovo pošalje oko milijardu čestitaka, a nešto više pošalje se jedino za Božić. Valentinovo je, uz Majčin dan, dan i kada se kupuje najviše cvijeća. Svake godine djevojke i žene širom svijeta na Valentinovo zajedno dobiju oko 50 milijuna ruža. U Veronu, rodni grad Romea i Julije, svake godine pristigne oko tisuću ljubavnih pisama za Juliju. U Americi, zanimljivo, čak 15 posto čestitaka za Valentinovo djevojke pošalju same sebi.

Ljudi vole misliti da pripadaju najvjernijoj vrsti na svijetu. Međutim, kada je u pitanju prava posvećenost, ljubav pa i vjernost koja sa njima prirodno dolazi, neke životinje su daleko

ispred čovjeka. Iako su zakoni poput „dok nas smrt ne rastavi“ rijetkost u životinjskom svijetu, postoje životinje koje ga nemametljivo i dosljedno primjenjuju. Ovo su samo neki od primjera iz životinjskog svijeta punog ljubavi.

LABUDOV

Ove životinje formiraju ljubavne veze koje traju mnogo godina i u najvećem broju slučajeva njihove veze traju do kraja života. Odanost koju pokazuju kada oviju jedan drugom vrat i potpuno slučajno formiraju srce, postala je simbol ljubavi. Oni se zajedno sele, traže stanište i podižu svoje mladunce.

VUKOVI

Često su prikazivani kao varalice i preveranti, ali zapravo vukovi imaju jako razvijen i harmoničan obiteljski život, koji je vjerniji od većine onih koji uspiju da razviju ljudi. Mužjak, ženka i njihovo potomstvo ostaju zajedno sve dok se mladunci ne razviju dovoljno za stvaranje svojih obitelji.

RODE

Hebrejska riječ za tu veliku, dugonogu pticu močvaricu ženskog je roda, a znači “vjerna; koja pokazuje vjernu ljubav”. To joj ime doista pristaje jer, za razliku od većine drugih ptica, mužjak i ženka bijele rode doživotno ostaju zajedno. Kad u toplijim krajevima prođu zimski mjeseci, većina se roda iz godine u godinu ponovno vraća, često u isto gnezdo koje su prije savile. Roda instinkтивno pokazuje vjernost i na druge izrazite načine. I mužjak i ženka sjede na jajima te hrane ptice. Rode su izrazito privrženi roditelji.

ALBATROS

Albatrosi znaju da prelete velike udaljine, ali će se uvijek vraćati na jedno mjesto, tamo gdje su ostavili svog partnera. Njihove veze mijere se godinama i uglavnom završavaju kada jedna od ptica ugine. Svoju zaljubljenost pokazuju šašavim, ali nježnim ritualnim plesom

GIBONI

Ova vrsta primata, odnosno grupa velikih čovekolikih majmuna, njeguje jake veze sa svojim parom. Par vrijeme provodi uvijek zajedno – češkajući se međusobno ili viseći na drveću.

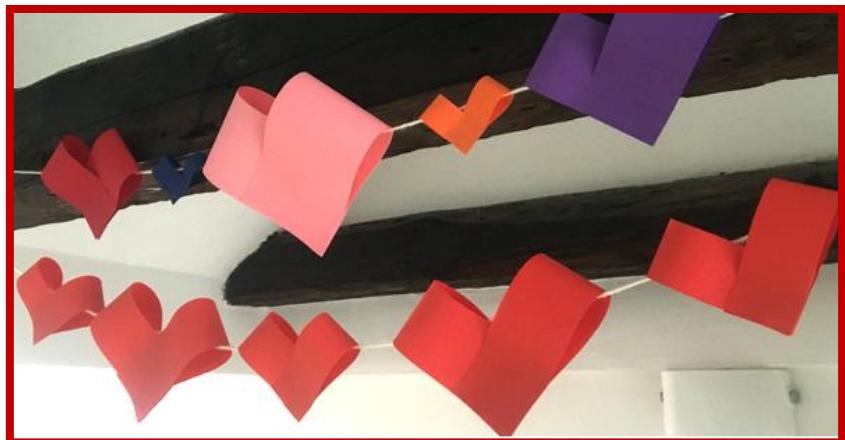
FRANCUSKE ANĐEOSKE RIBE

Nikada je nećete zateći samu! Ova stvorenja, žive, plove i love uvijek u parovima! One formiraju zajednice koje traju cijelog života. Posebno je zanimljivo kako podjeljene u parove brane svoje teritorije, odnosno ljubavna gnijezda.

Želite li nekome uljepšati taj dan orginalnim i kreativnim poklonom vlastite izrade šaljemo vam nekoliko kratkih ali vrlo lijepih i jednostavnih ideja. I zapamtite da Valentinovo nije samo jedan dan u godini. **Valentinovo je svaki dan u godini.** ☺

Klik na poveznicu:

https://www.youtube.com/watch?v=hy-WiKK_fL4&feature=emb_logo

17. veljače 2021. – Otkad su ljudi počeli komunicirati koristeći tipkovnice i zaslone koristili su **Emotikone** i **Emojije**. Danas ćemo vas malo pobliže upoznati s njima, ako ih se koristi kao istoznačice, emotikon i emoji su dva različita pojma. Miješa ih se vjerojatno zato što zvuče slično i imaju istu svrhu: dodati tekstualnom razgovoru emociju. **Emotikoni** su kombinacija simbola na tipkovnici, poput slova, brojeva i znakova interpunkcije posloženi tako da tvore sliku nalik ljudskom licu. Svaki emotikon opisuje određenu emociju ili, ponekad, objekt. Recimo, širok osmijeh :D, iznenađenje :-O ili srce <3. Kulture na istoku i zapadu imaju drukčije setove emotikona. Zapadne se čita tako što nagnete glavu na jednu stranu, s lijeva na desno, dok istočnjačke ne morate rotirati i povremeno koriste nelatinične znakove.

Počeli su ih koristiti 1982. godine, nakon što je šala vezana uz fizikalni eksperiment sa svijećom i živom na Sveučilištu Carnegie Mellon pošla po krivu. Računalni znanstvenik Scott E. Fahlman predložio je da se ubuduće sve šale na oglasnoj ploči označe s :), a ozbiljne objave s :(.

Korištenje emotikona (što je skraćenica od izraza *emotion icons*) s Carnegija se brzo proširilo po webu.

Emoji su piktogrami, male slike koje mogu prikazivati bilo što od nasmiješenog lica preko manga do cvijeća. Svake godine pojavljuju se novi. Riječ dolazi iz japanskog, u kojem *e* znači slika, a *moji* slovo ili znak.

Shigetaka Kurita, tada dizajn sučelja za japanski telekom, napravio je prvi popularni emoji 1999. Bilo je to - srce. Njegovi su emojiji nastali s ciljem olakšavanja pisane komunikacije u sustavu mobilnoga interneta jer su ti mali slikovni zapisi ponudili emocionalno shvaćanje teksta. Postojali su oni i ranije, ali tek su od te godine počeli bivati popularni nakon što su ih mobilni operateri počeli dodavati u programe za brbljanje. U prvom setu bilo ih je ukupno 176. Danas postoje tisuće emojija koji prikazuju ljude kroz njihovu raznolikost, a tisuće ih je još koji predstavljaju stvari kojima se svakodnevno koristimo, poput novca, mobitela, satova...

Za sam kraj našeg današnjeg druženja pripremili smo za vas zanimljiv zadatak. Osmislite nekoliko rečenica ili kratku slikopriču koristeći se emojima. Možete je poslati nekome (roditeljima, prijateljima ili nama) da je dešifriramo i pročitamo. Ukoliko volite crtati, možete priču pretvoriti u strip od nekoliko sličica. Temu svojih rečenica, slikopriče ili stripa odaberite sami.

24. veljače 2021. - Danas smo za vas pripremili jako zanimljivu temu – glagoljica. Nadamo se da ste čuli za glagoljicu i da ste možda imali prilike negdje susresti se s njom ili možda čak i pisati glagoljicom. Ako i niste nema problema. ☺ Za vas smo danas pripremili nekoliko povijesnih zanimljivosti kao i vrlo zanimljive obrazovne igre. Nadamo se da ćete uživati u onome što smo vam pripremile.

Hrvatska glagoljica povjesno je hrvatsko pismo nastalo sredinom 9. st., koje se u hrvatskim krajevima zadržalo sve do 19. st. Jedan od nezaobilaznih simbola nacionalnoga identiteta i višestoljetne uljudbe, na temelju kojega smo i danas prepoznatljivi i jedinstveni u Europi i svijetu. 22. veljače obilježili smo **Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva**.

Dan hrvatske glagoljice i glagoljaštva

22. veljače

Proglašenje tog dana inicirao je Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, koji je 22. veljače odabrao kao spomen na dan kada je 1483. godine tiskana prva hrvatska knjiga – „Misal po zakonu rimskoga dvora”, a Hrvatski je sabor donio odluku o proglašenju toga spomendana. Svojom inicijativom Institut je želio skrenuti pozornost javnosti i svih govornika hrvatskoga jezika na važnost promicanja vrijednosti i ljepote hrvatskog glagoljičnoga pisma te omogućiti glagoljici da jedan dan u godini bude upravo njezin spomendan.

Autorima ovog pisma smatraju se braća Ćiril i Metod, bizantski redovnici iz Soluna. Ćiril (pravim imenom Konstantin) na osnovi jezika makedonskih Slavena iz okolice Soluna sastavio je prilagođeno pismo i prevodio crkvene knjige. Ime pisma dolazi od staroslavenske riječi *glagolati* što znači "govoriti". Postoje dvije vrste glagoljice.

Obla glagoljica

†	ѥ	ѹ	ڱ	Ծ	Ը	Ծ	Ծ
a	b	v	g	d	z	ž	dz
Ը	Ծ	Ը	Ծ	Ծ	Ը	Ծ	Ծ
z	i	i	g	k	l	m	n
Ծ	Ծ	Ծ	Ծ	Ծ	Ծ	Ծ	Ծ
o	p	r	s	t	u	f	x (kh)
Ը	Ծ	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը
o	ts	č	š	št	w/ə	i	y
Ը	Ծ	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը	Ը
æ/e	yu	ɛ	yɛ	ɔ	yɔ	f	i/v

Uglata glagoljica

Ⰱ	A	Ⰲ	G	Ⰳ	O
Ⰴ	B	Ⰵ	H	Ⰶ	P
Ⰷ	C	Ⰸ	I	Ⰹ	R
Ⰺ	Č	Ⰻ	J	Ⰼ	S
Ⰻ	Ć	Ⰽ	K	Ⰾ	Š
Ⰿ	D	Ⱀ	L	Ⱁ	T
Ⱃ	DŽ	Ⱄ	LJ	Ⱅ	U
Ⱆ	Đ	Ⱇ	M	Ⱉ	V
Ⱉ	E	Ⱊ	N	Ⱋ	Z
Ⱈ	F	Ⱊ	NJ	Ⱌ	Ž

Danas je glagoljica simbol hrvatskoga nacionalnog identiteta. važna je u kulturi, umjetnosti i dizajnu, služi kao nadahnuće mnogim umjetnicima, čest je simbol u određenim supkulturnama, npr. u navijačkim skupinama, česta je na tetovažama i sl. Ona je i predmet znanstvenoga istraživanja, a svoje mjesto ima i u obrazovnome sustavu u sklopu nastave Hrvatskoga jezika i Povijesti te brojnih učeničkih glagoljaških skupina.

Zbog važnosti glagoljice u hrvatskoj kulturi i povijesti godine 2014. umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice proglašeno je nematerijalnim kulturnim dobrom.

Šaljemo vam poveznice putem koje možete saznati puno više o glagoljici:

<https://stin.hr/glagoljica/>

<http://virtualna.nsk.hr/glagoljica/>

Poveznica za brojne obrazovne igre koje bi vas mogle zanimati:

<https://stin.hr/obrazovne-igre/>

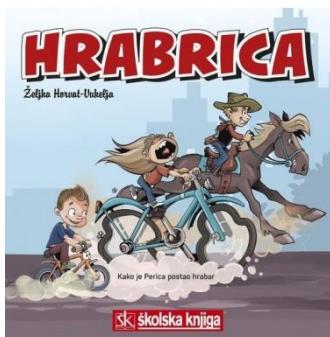
Poveznica putem koje možete vježbati pisati glagoljicu:

<http://hrvatski.hr/volim-glagoljicu/>

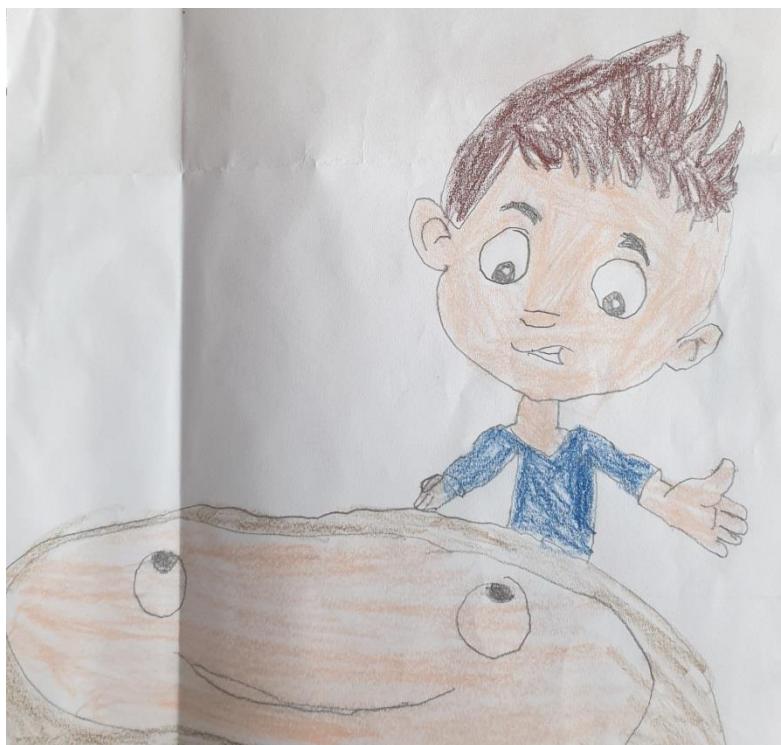
KNJIGOLJUPCI U VELJAČI 2021. (1. razred)

Budući da se ovogodišnji Knjigoljupci održavaju u 1. razredu, s učenicima ćemo istraživati, opisivati, prepričavati, ilustrirati početna lektirna djela. Odlučili smo svaki mjesec davati preporuke što čitati. Knjige su kratke kako bismo ih mi mogli stići pročitati do sljedećeg sata, a ako je knjiga duža onda ju čitamo pojedinačno i preporučamo našim priateljima. <3 Prvi dio mjeseca posvetili smo lektirnom djelu, a drugi dio ljubavnoj tematiki.

3. veljače 2021.

Hrabrica Željke Horvat-Vukelje (naše omiljene spisateljice) govori o izazovima s kojima se svaki dan susrećemo. Priča na jednostavan način djeci približava hrabrost i upornost koju okušamo u novim pustolovinama. Ova priča potaknula nas je da naučimo novu vještina do sljedećih Knjigoljubaca.

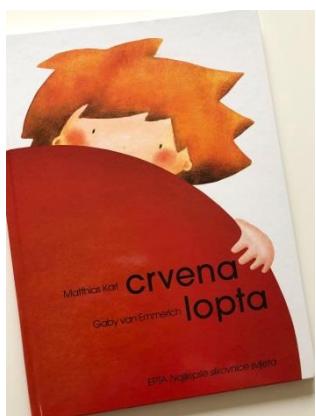
Crtež učenice Marte Vucić, 1.r.

10. veljače 2021.

Knjiga *Ljubav i prijateljstvo* dvanaest rečenica postavlja različita, a često i oprečna shvaćanja ljubavi i prijateljstva. U kratim i jasnim rečenicama predočava nam kakva možde biti ljubav. Neka od pitanja su: Jesu li djeca premalena, a roditelji prestari za zaljubljenost?, Je li ljubav nužno obostrana?, Imamo li pravo birati hoćemo li voljeti naše roditelje?, Zaslužuju li životinje ljubav?...

17. veljače 2021.

Da ljubav ne mora biti stvarna samo prema živim bićima naučili smo u priči Crvena lopta: Epta. Ova priča govori o ljubavi djevojčice Lize prema svojoj velikoj crvenoj lopti. Naime, iako ju djevojčica često stiska, gnjeći, baca o zid ili u zrak, lopta svejedno uživo u prijateljstvu s djevojčicom.

24. veljače 2021.

Nije nam nedostajalo smijeha u veljači, ipak, trbuš nas je zabolio čitajući zbirku priča *Vuk koji je tražio ljubav*. Uvijek smo se pitali kako ćemo znati da smo se zaljubili. Vuk nam je dao odgovore: koljena će nam klecati, srce će nam tući, a mozak će nam se pretvoriti u pekmez. Jedva čekamo!